

İnkişaf büdcəsi

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanunu təsdiq edib. Gələn il üçün respublikamızın dövlət büdcəsinin gəlirləri 38 milyard 356 milyon manat, xərcləri isə 41 milyard 407 milyon 600 min manat müəyyən olunub. Bu göstəricilər ilk növbədə Prezident İlham Əliyevin uğurlu iqtisadi siyasətindən, respublikamızda həyata keçirilən islahatların effektiv nəticəsindən xəbər verir.

Müasir Azərbaycan tarixinin ən böyük büdcəsi

Dövlət büdcəsi dünyanın hər bir ölkəsində əsas maliyyə aləti hesab olunur. Təsəffüf deyil ki, büdcənin gəlir və xərclərinin səviyyəsi ilk növbədə ölkənin inkişafının göstəricisi kimi nəzərdən keçirilir. Ona görə də hansısa ölkənin inkişafından danışanda ilk diqqət yetirilən məsələlərdən biri onun büdcəsi olur. Dövlət büdcəsi ilə bağlı məsələlərin müzakirəsi də hər zaman ictimaiyyət tərəfindən maraqla izlənilir.

Azərbaycanın 2025-ci il dövlət büdcəsinin, habelə büdcə zərfinə daxil olan məsələlərin noyabr ayından başlanan və dekabrda yekunlaşan müzakirələri də işgüzar atmosferdə keçdi.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın inkişafına paralel olaraq dövlət büdcəsi də ildən-ilə böyüyüb, ötən 21 ildə gəlir və xərcləri dəfələrlə artıb. Uzun illərdir ki, Cənubi Qafqazda bütün məsələlərdə lider olan respublikamızın büdcəsi də gəlir və xərclərinə görə birincidir. Xatırladaq ki, 2003-cü ildə respublikamızda dövlət büdcəsinin gəlirləri 1 milyard 220,9 milyon manat həcmində idi. Bu gün büdcəmizin gəlirləri artıq 38 milyard manatı ötürüb. Bu da 2003-cü illə müqayisədə təxminən 32 dəfə çoxdur.

Büdcənin ildən-ilə artımı isə ilk növbədə respublikamızın qarşısında dayanan prioritet vəzifələrin uğurla icra olunmasını təmin edib. Təsəffüf deyil ki, hər il dövlət büdcəsi tərtib olunarkən vacib məsələlərin maliyyələşdirilməsinə daha çox diqqət yönəldilir. Sosial və investisiya yö-

nümlülüyə üstünlük vermək, dövlətin müdafiə qabiliyyətini daha da gücləndirmək, vətəndaşların sosial rifahını ildən-ilə yüksəltmək, iqtisadi, enerji, ərzaq və ekoloji təhlükəsizliyini möhkəmləndirmək, idxaldan asılılığı minimuma endirmək, regionların dinamik sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmək dövlət büdcəsinin prioritet vəzifələridir.

Növbəti ilin büdcə siyasəti müəyyənləşdirilən hədəflər, Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu əsas prioritet vəzifələr nəzərə alınmaqla hazırlanıb. Bunlar respublikamızın hərbi-müdafiə qabiliyyətinin və milli təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi, "2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiya"sında nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsi, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpası, yenidən qurulması, ölkə iqtisadiyyatına reintegrasiyası və ərazilərə Böyük qayıdışın təmin edilməsi, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi və rifah halının yaxşılaşdırılması üçün əlavə sosial dəstək paketinin reallaşdırılması, dayanıqlı iqtisadi artımın dəstəklənməsi, makroiqtisadi sabitliyin və büdcə dayanıqlılığının qorunması və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin icrasındır.

Hər bir istiqamət üzrə lazımı səviyyədə maliyyələşmə təmin ediləcək

Dövlət büdcəsinin əsas prioritetlərindən biri respublikamızın hərbi-müdafiə qabiliyyətinin və milli təhlükəsizliyinin gücləndirilməsidir. Belə ki, gələn il Azərbaycanın müdafiə və təhlükəsizlik xərclərinin dövlət büdcəsindəki ümumi məbləği təxminən 8,4 milyard manat olacaq. Azərbaycanın sülh təşəbbüslərinə baxmayaraq, Ermənistan sürətlə silahlanmaqda davam edir. Artıq neçə vaxtdır ki, Fransa və Hindistan kimi ölkələrdən Ermənistanı müxtəlif silah və texnikalar daşınır. Təbii ki, belə bir vaxtda Azərbaycan bu məsələyə seyrçi qala bilməz. Artan hərbi büdcəmiz respublikamızın Ermənistan üzərində hərbi üstünlüyünü daha da möhkəmləndirəcək.

Gələn ilin büdcəsinin əsas xərc istiqamətlərindən birini ölkə vətəndaşlarının

sosial müdafiəsi və sosial təminatı ilə bağlı məsələlər təkil edəcək. Sosialyönümlü xərclər 2024-cü illə müqayisədə 8,8 faiz artırılaraq 16,9 milyard manata çatdırılacaq. Faizlə ifadə etsək, dövlət büdcəsi xərclərinin 40 faizdən çoxunu sosial xərclər təşkil edəcək. Büdcə zərfinə daxil olan sosial paketin təhlili göstərir ki, şəhid ailələrinin, qazilərin və müharibə veteranlarının sosial müdafiəsi sahəsində dövlət siyasəti, onlara diqqət və qayğı növbəti ildə də davam etdiriləcək.

Xatırladaq ki, son 5 ildə həyata keçirilən 4 sosial islahat paketi 7 milyard manat olmaqla 4 milyon vətəndaşı əkətə edib. Habelə 2025-ci ildə minimum əməkhaqqı, pensiya, müavinət və digər sosial ödənişlərdə yeni artımlar 3 milyona yaxın vətəndaşı əkətə edəcək.

Artıq bir neçə ildir ki, dövlətimizin əsas çağırışlarından biri Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpasıdır. Dövlət büdcəsi tərtib olunarkən bu məsələ də xüsusi diqqət mərkəzində saxlanılır, azad edilmiş ərazilərimizin yenidən qurulmasına yetərincə vəsait ayrılır. Prezident İlham Əliyevin uğurlu iqtisadi siyasətinin nəticəsi olaraq artan maliyyə imkanlarımız hər il büdcədən bu məqsəd üçün lazımı səviyyədə maliyyə vəsaitinin ayrılmasına imkan verib. Milli ideyaya çevrilmiş bu məqsəd üçün növbəti il 4 milyard manat vəsait nəzərdə tutulub.

Azərbaycanın dövlət büdcəsi hər il tam icra olunub, qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsi istiqamətində heç bir çətinlik yaranmayıb. Ən əsası dövlət büdcəsi hər il inkişafa böyük töhfə verib. Reallıq da ondan ibarətdir ki, hər bir il üçün tərtib olunmuş dövlət büdcəsi sözün bütün mənalarında Azərbaycan dövlətinin milli maraqlarını, iqtisadi təhlükəsizliyini, sosial məqsədləri təmin edib.

2025-ci ilin dövlət büdcəsi də Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi sosial-iqtisadi inkişaf siyasətinin uğurla davam etdirilməsinə, bütün dövlət və sosial vəzifələrin tam şəkildə həyata keçirilməsinə xidmət edəcək. Bütövlükdə, gələn ilin dövlət büdcəsi növbəti inkişaf büdcəsi olacaq.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"